

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Факультет психології і соціології
Кафедра соціальної педагогіки**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної конференції
МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

Харків, 2016

Вакарчук А.А.

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДЛІТКІВ, ЯКІ МАЮТЬ ПСИХОФІЗИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

Істотним моментом соціалізації людини є розвиток її соціальної активності, що виявляється у поведінці особистості та її діяльності. Результатом цього процесу є формування соціальної позиції, ставлення до соціуму та реалізація соціальної діяльності. Так, М. Рожков виділяє одну з найбільш яскравих ознак успішної соціалізації – соціальну активність особистості, в якій виявляється та реалізується рівень її соціальності, тобто глибина та повнота зв'язків особистості із соціумом. На фоні постійних інформаційно-економічних удосконалень, оновлення педагогічних концепцій виховання, проблема виховання соціальної активності особистості особливо постає актуальною та вагомою для суспільства й держави.

Формування соціальної активності у підлітків, що мають психофізичні особливості, є важливим завданням сучасного суспільства, частка дітей з особливими освітніми потребами у якому має тенденцію до збільшення, що призводить до розуміння необхідності активізації роботи соціальних інститутів щодо створення умов для розвитку соціально активної особистості, формування у підлітків готовності та вміння брати участь у діяльності, спрямованій на перетворення соціальної дійсності. Важливим у розвитку соціальної активності у підлітків, що мають психофізичні особливості, є оволодіння навичками поведінки у соціальному середовищі, сприйняття та засвоєння моральних норм, загальнолюдських цінностей.

Доведено, що на ефективність формування готовності підлітка взаємодіяти з соціумом впливають такі чинники освітнього простору: інтеграція виховного та навчального процесів; учнівське самоврядування; взаємодія сім'ї, школи, місцевої громади; сім'я та сімейні відносини. Тому, ми вважаємо за необхідне наукову розробку умов, комплексу форм і методів розвитку соціальної активності підлітків зазначеної категорії.

Годованець В.В.

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ХРИСТІЯНСЬКИХ ТАБОРАХ «ВЕСЕЛІ КАНІКУЛИ З БОГОМ»

Проблема формування духовності молодого покоління – надзвичайно складна, її вирішення потребує спеціально організованої соціально-педагогічної роботи в поєднанні з навчально-виховною діяльністю. Дослідники виділяють і характеризують дев'ять ролей соціального педагога: посередника, адвоката, учасника спільної діяльності, помічника клієнтів, терапевта та наставника,

конфліктолога, аніматора, експерта та суспільного діяча. Основна роль соціального педагога – роль посередника, яка трактується як зв'язуюча ланка між дітьми та дорослими, між сім'єю та державними службами, організаціями й установами, покликаними піклуватися про духовне, фізичне та психічне здоров'я населення. Виконуючи цю роль, соціальний педагог сприяє взаєморозумінню між окремими людьми та їхнім оточенням, впливає на взаємодію між організаціями й інститутами, а головне – впливає на соціальну політику в конкретному районі та мікрорайоні. Соціальний педагог виконує й роль терапевта та наставника сім'ї, дітей та людей, що їх оточують. Він виступає провідником у родині, піклуючись про сприятливу атмосферу сім'ї, про її здоров'я, моральні загальнолюдські цінності, своєчасне вирішення проблем, що виникають.

Канікули надають нові можливості для дітей і молоді в спілкуванні, пізнання один одного, що потребує цілеспрямованої соціально-педагогічної діяльності з організації змістовного дозвілля молоді. Літні табори, які проводяться при церквах різних конфесій, є сприятливою умовою для формування, поглиблення та збагачення дітьми та молоддю, насамперед, духовного (молитовного), літургійного життя, морально-культурно-духовних інтересів, потреб і цінностей. Цьому сприяє катехизація (процес вивчення Християнської науки), що є провідною ланкою в літніх таборах «Веселі канікули з Богом». У процесі організації змістовного дозвілля молоді в літніх таборах соціальний педагог використовує різноманітні методи роботи, зокрема інтерактивні методи навчання, ігри, творчі заняття, банси (рухливі танці), проводяться духовні бесіди, спілкування на релігійну тематику та інше.

Отже, соціальний педагог може відіграти велику роль як посередника, так учасника соціальної діяльності, терапевта й наставника, психолога, катехита й аніматора, та проявити свою професійну діяльність в організації дозвілля дітей та молоді.

Крецу Л.А.

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ

Нині проблеми людей похилого віку все більше поглиблюються у зв'язку з кризою в українському суспільстві. Відсутність достатньої економічної, інформаційної, психологічної, соціально-педагогічної допомоги вимагає дослідження можливостей надання підтримки цій категорії осіб із метою захисту їхніх прав.

Аналіз психолого-педагогічної літератури та дисертаційних досліджень показав, що питанням організації соціально-педагогічної підтримки літніх людей займаються: Н. Басов, М. Горячев, В. Фокін, Н. Шайденко, Н. Шмельова та ін. Мало вивченою залишається проблема соціально-педагогічної підтримки людей похилого віку в закладах соціального обслуговування.

Інтенсивні зміни сьогодення передбачають наявність високого адаптаційного потенціалу громадян, зокрема похилого віку. Тому необхідність